

2024263010

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ПРОТОКОЛОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА СПОГОДБАТА ОД МАРАКЕШ ЗА ОСНОВАЊЕ НА СВЕТСКАТА ТРГОВСКА ОРГАНИЗАЦИЈА, ЗА ПРИФАЌАЊЕ НА СПОГОДБАТА ЗА СУБВЕНЦИИ ВО РИБАРСТВОТО

Се прогласува Законот за ратификација на Протоколот за изменување на Спогодбата од Маракеш за основање на Светската трговска организација, за прифаќање на Спогодбата за субвенции во рибарството,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 12 декември 2024 година.

Бр. 08-6071/1
12 декември 2024 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Гордана Сиљановска-Давкова, с.р.

Претседател на Собранието
на Република Северна
Македонија,
Африм Гаши, с.р.

ЗАКОН ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ПРОТОКОЛОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА СПОГОДБАТА ОД МАРАКЕШ ЗА ОСНОВАЊЕ НА СВЕТСКАТА ТРГОВСКА ОРГАНИЗАЦИЈА, ЗА ПРИФАЌАЊЕ НА СПОГОДБАТА ЗА СУБВЕНЦИИ ВО РИБАРСТВОТО

Член 1

Се ратификува Протоколот за изменување на Спогодбата од Маракеш за основање на Светската трговска организација, за прифаќање на Спогодбата за субвенции во рибарството, со Министерската Одлука од 17 јуни 2022 година.

Член 2

Протоколот од членот 1 од овој закон во оригинал на англиски јазик и во превод на македонски јазик, гласи:

WORLD TRADE
ORGANIZATION

WT/MIN(22)/33
WT/L/1144

22 June 2022

(22-4789)

Page: 1/9

**Ministerial Conference
Twelfth Session
Geneva, 12-15 June 2022**

AGREEMENT ON FISHERIES SUBSIDIES

MINISTERIAL DECISION OF 17 JUNE 2022

The Ministerial Conference;

Having regard to paragraph 1 of Article X of the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization (the "WTO Agreement");

Recalling the mandate given to Members at the Eleventh WTO Ministerial Conference in 2017 in Buenos Aires that the next Ministerial Conference should adopt an agreement on comprehensive and effective disciplines that prohibits certain forms of fisheries subsidies that contribute to overcapacity and overfishing, and eliminates subsidies that contribute to IUU-fishing recognizing that appropriate and effective special and differential treatment for developing country Members and least developed country Members should be an integral part of these negotiations.

Decides as follows:

1. The Protocol amending the WTO Agreement attached to this Decision is hereby adopted and submitted to the Members for acceptance.
2. The Protocol shall hereby be open for acceptance by Members.
3. The Protocol shall enter into force in accordance with the provisions of paragraph 3 of Article X of the WTO Agreement.
4. Notwithstanding Article 9.4 of the Agreement on Fisheries Subsidies, the Negotiating Group on Rules shall continue negotiations based on the outstanding issues in documents WT/MIN(21)/W/5 and WT/MIN(22)/W/20 with a view to making recommendations to the Thirteenth WTO Ministerial Conference for additional provisions that would achieve a comprehensive agreement on fisheries subsidies, including through further disciplines on certain forms of fisheries subsidies that contribute to overcapacity and overfishing, recognizing that appropriate and effective special and differential treatment for developing country Members and least developed country Members should be an integral part of these negotiations.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 2 -

ATTACHMENT

**PROTOCOL AMENDING THE MARRAKESH AGREEMENT ESTABLISHING
THE WORLD TRADE ORGANIZATION**

AGREEMENT ON FISHERIES SUBSIDIES

Members of the World Trade Organization;

Having regard to the Decision of the Ministerial Conference in document WT/MIN(22)/33 – WT/L/1144 adopted pursuant to paragraph 1 of Article X of the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization ("the WTO Agreement");

Hereby agree as follows:

1. Annex 1A to the WTO Agreement shall, upon entry into force of this Protocol pursuant to paragraph 4, be amended by the insertion of the Agreement on Fisheries Subsidies, as set out in the Annex to this Protocol, to be placed after the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures.
2. No reservations may be made in respect of any of the provisions of this Protocol.
3. This Protocol is hereby open for acceptance by Members.
4. This Protocol shall enter into force in accordance with paragraph 3 of Article X of the WTO Agreement.¹
5. This Protocol shall be deposited with the Director-General of the World Trade Organization who shall promptly furnish to each Member a certified copy thereof and a notification of each acceptance thereof pursuant to paragraph 3.
6. This Protocol shall be registered in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations.

Done at Geneva this seventeenth day of June two thousand and twenty-two, in a single copy in the English, French and Spanish languages, each text being authentic.

¹ For the purposes of calculation of acceptances under Article X:3 of the WTO Agreement, an instrument of acceptance by the European Union for itself and in respect of its Member States shall be counted as acceptance by a number of Members equal to the number of Member States of the European Union which are Members to the WTO.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 3 -

ANNEX

AGREEMENT ON FISHERIES SUBSIDIES

ARTICLE 1: SCOPE

This Agreement applies to subsidies, within the meaning of Article 1.1 of the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures (SCM Agreement) that are specific within the meaning of Article 2 of that Agreement, to marine wild capture fishing and fishing related activities at sea.^{1, 2, 3}

ARTICLE 2: DEFINITIONS

For the purpose of this Agreement:

- (a) "fish" means all species of living marine resources, whether processed or not;
- (b) "fishing" means searching for, attracting, locating, catching, taking or harvesting fish or any activity which can reasonably be expected to result in the attracting, locating, catching, taking or harvesting of fish;
- (c) "fishing related activities" means any operation in support of, or in preparation for, fishing, including the landing, packaging, processing, transshipping or transporting of fish that have not been previously landed at a port, as well as the provisioning of personnel, fuel, gear and other supplies at sea;
- (d) "vessel" means any vessel, ship of another type or boat used for, equipped to be used for, or intended to be used for, fishing or fishing related activities;
- (e) "operator" means the owner of a vessel, or any person, who is in charge of or directs or controls the vessel.

¹ For greater certainty, aquaculture and inland fisheries are excluded from the scope of this Agreement.

² For greater certainty, government-to-government payments under fisheries access agreements shall not be deemed to be subsidies within the meaning of this Agreement.

³ For greater certainty, for the purposes of this Agreement, a subsidy shall be attributable to the Member conferring it, regardless of the flag or registry of any vessel involved or the nationality of the recipient.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 4 -

**ARTICLE 3: SUBSIDIES CONTRIBUTING TO
ILLEGAL, UNREPORTED AND UNREGULATED FISHING⁴**

3.1 No Member shall grant or maintain any subsidy to a vessel or operator⁵ engaged in illegal, unreported and unregulated (IUU) fishing or fishing related activities in support of IUU fishing.

3.2 For purposes of Article 3.1, a vessel or operator shall be considered to be engaged in IUU fishing if an affirmative determination thereof is made by any of the following^{6,7}:

- (a) a coastal Member, for activities in areas under its jurisdiction; or
 - (b) a flag State Member, for activities by vessels flying its flag; or
 - (c) a relevant Regional Fisheries Management Organization or Arrangement (RFMO/A), in accordance with the rules and procedures of the RFMO/A and relevant international law, including through the provision of timely notification and relevant information, in areas and for species under its competence.
- 3.3 (a) An affirmative determination⁸ under Article 3.2 refers to the final finding by a Member and/or the final listing by an RFMO/A that a vessel or operator has engaged in IUU fishing.
- (b) For purposes of Article 3.2(a), the prohibition under Article 3.1 shall apply where the determination by the coastal Member is based on relevant factual information and the coastal Member has provided to the flag State Member and, if known, the subsidizing Member, the following:
- (i) timely notification, through appropriate channels, that a vessel or operator has been temporarily detained pending further investigation for engagement in, or that the coastal Member has initiated an investigation for, IUU fishing including reference to any relevant factual information, applicable laws, regulations, administrative procedures, or other relevant measures;
 - (ii) an opportunity to exchange relevant information⁹ prior to a determination, so as to allow such information to be considered in the final determination. The coastal Member may specify the manner and time period in which such information exchange should be carried out; and
 - (iii) notification of the final determination, and of any sanctions applied, including, if applicable, their duration.

The coastal Member shall notify an affirmative determination to the Committee provided for in Article 9.1 (referred to in this Agreement as "the Committee").

⁴ "Illegal, unreported and unregulated (IUU) fishing" refers to activities set out in paragraph 3 of the *International Plan of Action to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing* adopted by the UN Food and Agriculture Organization (FAO) in 2001.

⁵ For the purpose of Article 3, the term "operator" means the operator within the meaning of Article 2(e) at the time of the IUU fishing infraction. For greater certainty, the prohibition on granting or maintaining subsidies to operators engaged in IUU fishing applies to subsidies provided to fishing and fishing related activities at sea.

⁶ Nothing in this Article shall be interpreted to obligate Members to initiate IUU fishing investigations or make IUU fishing determinations.

⁷ Nothing in this Article shall be interpreted as affecting the competence of the listed entities under relevant international instruments or granting new rights to the listed entities in making IUU fishing determinations.

⁸ Nothing in this Article shall be interpreted to delay, or affect the validity or enforceability of, an IUU fishing determination.

⁹ For example, this may include an opportunity to dialogue or for written exchange of information if requested by the flag State or subsidizing Member.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 5 -

3.4 The subsidizing Member shall take into account the nature, gravity, and repetition of IUU fishing committed by a vessel or operator when setting the duration of application of the prohibition in Article 3.1. The prohibition in Article 3.1 shall apply at least as long as the sanction¹⁰ resulting from the determination triggering the prohibition remains in force, or at least as long as the vessel or operator is listed by an RFMO/A, whichever is the longer.

3.5 The subsidizing Member shall notify the measures taken pursuant to Article 3.1 to the Committee in accordance with Article 8.3.

3.6 Where a port State Member notifies a subsidizing Member that it has clear grounds to believe that a vessel in one of its ports has engaged in IUU fishing, the subsidizing Member shall give due regard to the information received and take such actions in respect of its subsidies as it deems appropriate.

3.7 Each Member shall have laws, regulations and/or administrative procedures in place to ensure that subsidies referred to in Article 3.1, including such subsidies existing at the entry into force of this Agreement, are not granted or maintained.

3.8 For a period of 2 years from the date of entry into force of this Agreement, subsidies granted or maintained by developing country Members, including least-developed country (LDC) Members, up to and within the exclusive economic zone (EEZ) shall be exempt from actions based on Articles 3.1 and 10 of this Agreement.

ARTICLE 4: SUBSIDIES REGARDING OVERFISHED STOCKS

4.1 No Member shall grant or maintain subsidies for fishing or fishing related activities regarding an overfished stock.

4.2 For the purpose of this Article, a fish stock is overfished if it is recognized as overfished by the coastal Member under whose jurisdiction the fishing is taking place or by a relevant RFMO/A in areas and for species under its competence, based on best scientific evidence available to it.

4.3 Notwithstanding Article 4.1, a Member may grant or maintain subsidies referred to in Article 4.1 if such subsidies or other measures are implemented to rebuild the stock to a biologically sustainable level.¹¹

4.4 For a period of 2 years from the date of entry into force of this Agreement, subsidies granted or maintained by developing country Members, including LDC Members, up to and within the EEZ shall be exempt from actions based on Articles 4.1 and 10 of this Agreement.

ARTICLE 5: OTHER SUBSIDIES

5.1 No Member shall grant or maintain subsidies provided to fishing or fishing related activities outside of the jurisdiction of a coastal Member or a coastal non-Member and outside the competence of a relevant RFMO/A.

5.2 A Member shall take special care and exercise due restraint when granting subsidies to vessels not flying that Member's flag.

5.3 A Member shall take special care and exercise due restraint when granting subsidies to fishing or fishing related activities regarding stocks the status of which is unknown.

¹⁰ Termination of sanctions is as provided for under the laws or procedures of the authority having made the determination referred to in Article 3.2.

¹¹ For the purpose of this paragraph, a biologically sustainable level is the level determined by a coastal Member having jurisdiction over the area where the fishing or fishing related activity is taking place, using reference points such as maximum sustainable yield (MSY) or other reference points, commensurate with the data available for the fishery; or by a relevant RFMO/A in areas and for species under its competence.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 6 -

ARTICLE 6: SPECIFIC PROVISIONS FOR LDC MEMBERS

A Member shall exercise due restraint in raising matters involving an LDC Member and solutions explored shall take into consideration the specific situation of the LDC Member involved, if any.

ARTICLE 7: TECHNICAL ASSISTANCE AND CAPACITY BUILDING

Targeted technical assistance and capacity building assistance to developing country Members, including LDC Members, shall be provided for the purpose of implementation of the disciplines under this Agreement. In support of this assistance, a voluntary WTO funding mechanism shall be established in cooperation with relevant international organizations such as the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) and International Fund for Agricultural Development. The contributions of WTO Members to the mechanism shall be exclusively on a voluntary basis and shall not utilize regular budget resources.

ARTICLE 8: NOTIFICATION AND TRANSPARENCY

8.1 Without prejudice to Article 25 of the SCM Agreement and in order to strengthen and enhance notifications of fisheries subsidies, and to enable more effective surveillance of the implementation of fisheries subsidies commitments, each Member shall

- (a) provide the following information as part of its regular notification of fisheries subsidies under Article 25 of the SCM Agreement^{12,13}: type or kind of fishing activity for which the subsidy is provided;
- (b) to the extent possible, provide the following information as part of its regular notification of fisheries subsidies under Article 25 of the SCM Agreement^{12,13}:
 - (i) status of the fish stocks in the fishery for which the subsidy is provided (e.g. overfished, maximally sustainably fished, or underfished) and the reference points used, and whether such stocks are shared¹⁴ with any other Member or are managed by an RFMO/A;
 - (ii) conservation and management measures in place for the relevant fish stock;
 - (iii) fleet capacity in the fishery for which the subsidy is provided;
 - (iv) name and identification number of the fishing vessel or vessels benefitting from the subsidy; and
 - (v) catch data by species or group of species in the fishery for which the subsidy is provided.¹⁵

8.2 Each Member shall notify the Committee in writing on an annual basis of a list of vessels and operators that it has affirmatively determined as having been engaged in IUU fishing.

¹² For the purpose of Article 8.1, Members shall provide this information in addition to all the information required under Article 25 of the SCM Agreement and as stipulated in any questionnaire utilized by the SCM Committee, for example G/SCM/6/Rev.1.

¹³ For LDC Members, and developing country Members with an annual share of the global volume of marine capture production not exceeding 0.8 per cent as per the most recent published FAO data as circulated by the WTO Secretariat, the notification of the additional information in this subparagraph may be made every four years.

¹⁴ The term "shared stocks" refers to stocks that occur within the EEZs of two or more coastal Members, or both within the EEZ and in an area beyond and adjacent to it.

¹⁵ For multispecies fisheries, a Member instead may provide other relevant and available catch data.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 7 -

8.3 Each Member shall, within one year of the date of entry into force of this Agreement, inform the Committee of measures in existence or taken to ensure the implementation and administration of this Agreement, including the steps taken to implement prohibitions set out in Articles 3, 4 and 5. Each Member shall also promptly inform the Committee of any changes to such measures thereafter, and new measures taken to implement the prohibitions set out in Article 3.

8.4 Each Member shall, within one year of the date of entry into force of this Agreement, provide to the Committee a description of its fisheries regime with references to its laws, regulations and administrative procedures relevant to this Agreement, and promptly inform the Committee of any modifications thereafter. A Member may meet this obligation by providing to the Committee an up-to-date electronic link to the Member's or other appropriate official web page that sets out this information.

8.5 A Member may request additional information from the notifying Member regarding the notifications and information provided under this Article. The notifying Member shall respond to that request as quickly as possible in writing and in a comprehensive manner. If a Member considers that a notification or information under this Article has not been provided, the Member may bring the matter to the attention of such other Member or to the Committee.

8.6 Members shall notify to the Committee in writing, upon entry into force of this Agreement, any RFMO/A to which they are parties. This notification shall consist of, at least, the text of the legal instrument instituting the RFMO/A, the area and species under its competence, the information on the status of the managed fish stocks, a description of its conservation and management measures, the rules and procedures governing its IUU fishing determinations, and the updated lists of vessels and/or operators that it has determined as having been engaged in IUU fishing. This notification may be presented either individually or by a group of Members.¹⁶ Any changes to this information shall be notified promptly to the Committee. The Secretariat to the Committee shall maintain a list of RFMO/As notified pursuant to this Article.

8.7 Members recognize that notification of a measure does not prejudice (a) its legal status under GATT 1994, the SCM Agreement, or this Agreement; (b) the effects of the measure under the SCM Agreement; or (c) the nature of the measure itself.

8.8 Nothing in this Article requires the provision of confidential information.

ARTICLE 9: INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS

9.1 There is hereby established a Committee on Fisheries Subsidies composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chair and shall meet not less than twice a year and otherwise as envisaged by relevant provisions of this Agreement at the request of any Member. The Committee shall carry out responsibilities as assigned to it under this Agreement or by the Members and it shall afford Members the opportunity of consulting on any matter relating to the operation of this Agreement or the furtherance of its objectives. The WTO Secretariat shall act as the secretariat to the Committee.

9.2 The Committee shall examine all information provided pursuant to Articles 3 and 8 and this Article not less than every two years.

9.3 The Committee shall review annually the implementation and operation of this Agreement, taking into account the objectives thereof. The Committee shall inform annually the Council for Trade in Goods of developments during the period covered by such reviews.

¹⁶ This obligation can be met by providing an up-to-date electronic link to the notifying Member's or other appropriate official web page that sets out this information.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 8 -

9.4 Not later than five years after the date of entry into force of this Agreement and every three years thereafter, the Committee shall review the operation of this Agreement with a view to identifying all necessary modifications to improve the operation of this Agreement, taking into account the objectives thereof. Where appropriate, the Committee may submit to the Council for Trade in Goods proposals to amend the text of this Agreement having regard, inter alia, to the experience gained in its implementation.

9.5 The Committee shall maintain close contact with the FAO and with other relevant international organizations in the field of the fisheries management, including relevant RFMO/As.

ARTICLE 10: DISPUTE SETTLEMENT

10.1 The provisions of Articles XXII and XXIII of the GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding (DSU) shall apply to consultations and the settlement of disputes under this Agreement, except as otherwise specifically provided herein.¹⁷

10.2 Without prejudice to paragraph 1, the provisions of Article 4 of the SCM Agreement¹⁸ shall apply to consultations and the settlement of disputes under Articles 3, 4 and 5 of this Agreement.

ARTICLE 11: FINAL PROVISIONS

11.1 Except as provided in Articles 3 and 4, nothing in this Agreement shall prevent a Member from granting a subsidy for disaster¹⁹ relief, provided that the subsidy is:

- (a) limited to the relief of a particular disaster;
- (b) limited to the affected geographic area;
- (c) time-limited; and
- (d) in the case of reconstruction subsidies, limited to restoring the affected fishery, and/or the affected fleet to its pre-disaster level.

11.2 (a) This Agreement, including any findings, recommendations, and awards with respect to this Agreement, shall have no legal implications regarding territorial claims or delimitation of maritime boundaries.

- (b) A panel established pursuant to Article 10 of this Agreement shall make no findings with respect to any claim that would require it to base its findings on any asserted territorial claims or delimitation of maritime boundaries.²⁰

11.3 Nothing in this Agreement shall be construed or applied in a manner which will prejudice the jurisdiction, rights and obligations of Members, arising under international law, including the law of the sea.²¹

11.4 Except as otherwise provided, nothing in this Agreement shall imply that a Member is bound by measures or decisions of, or recognizes, any RFMO/As of which it is not a party or a cooperating non-party.

¹⁷ Subparagraphs 1(b) and 1(c) of Article XXIII of the GATT 1994 and Article 26 of the DSU shall not apply to the settlement of disputes under this Agreement.

¹⁸ For purposes of this Article, the term "prohibited subsidy" in Article 4 of the SCM Agreement refers to subsidies subject to prohibition in Article 3, Article 4 or Article 5 of this Agreement.

¹⁹ For greater certainty, this provision does not apply to economic or financial crises.

²⁰ This limitation shall also apply to an arbitrator established pursuant to Article 25 of the Dispute Settlement Understanding.

²¹ Including rules and procedures of RFMO/As.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 9 -

11.5 This Agreement does not modify or nullify any rights and obligations as provided by the SCM Agreement.

**ARTICLE 12: TERMINATION OF AGREEMENT IF COMPREHENSIVE DISCIPLINES
ARE NOT ADOPTED**

If comprehensive disciplines are not adopted within four years of the entry into force of this Agreement, and unless otherwise decided by the General Council, this Agreement shall stand immediately terminated.

WT/MIN(22)/33
WT/L/1144

22 јуни 2022

(22-4789)

страна: 1/9

Министерска Конференција
Дванаесетта Сесија
Женева, 12-15 јуни 2022

СПОГОДБА ЗА СУБВЕНЦИИ ВО РИБАРСТВОТО
МИНИСТЕРСКА ОДЛУКА ОД 17 ЈУНИ 2022 ГОДИНА

Министерската конференција;

Имајќи го предвид ставот 1 на член X од Спогодбата од Маракеш за основање на Светската трговска организација („Спогодбата за СТО“);

Повикувајќи се на мандатот даден на членките на Единаесеттата министерска конференција на СТО во 2017 година во Буенос Аирес дека на следната министерска конференција треба да се усвои спогодба за сеопфатни и ефективни дисциплини кои забрануваат одредени форми на субвенции во рибарството што придонесуваат за прекумерен капацитет и прекумерен риболов и ги елиминира субвенциите што придонесуваат за нелегален, непријавен и нерегулиран риболов (IUU), препознавајќи дека соодветен и ефективен посебен и различен третман за земјите-членки во развој и најмалку развиените земји-членки ќе бидат составен дел на овие преговори.

Се одлучи како следното:

1. Протоколот за изменување на Спогодбата за СТО, кој е приложен кон оваа Одлука се усвојува и се доставува до членките за прифаќање.
2. Протоколот со ова ќе биде отворен за прифаќање од членките.
3. Протоколот ќе влезе во сила во согласност со одредбите од став 3 на член X од Спогодбата за СТО.
4. Независно на членот 9.4 од Спогодбата за субвенции во рибарството, Преговарачката група за правила ќе ги продолжи преговорите за отворените прашања во документите WT/MIN(21)/W/5 и WT/MIN(22)/W/20 со цел да подготви препораки на Тринаесеттата министерска конференција на СТО, за дополнителни одредби со кои би се постигнала сеопфатна спогодба за субвенции во рибарството, вклучително и' натамошни дисциплини за одредени форми на субвенции во рибарството што придонесуваат за прекумерен капацитет и прекумерен риболов, препознавајќи дека соодветен и ефективен посебен и различен третман за земјите-членки во развој и најмалку развиените земји-членки ќе се составен дел на овие преговори.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 2 -

ДОДАТОК

ПРОТОКОЛ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА СПОГОДБАТА ОД МАРАКЕШ ЗА ОСНОВАЊЕ НА СВЕТСКАТА ТРГОВСКА ОРГАНИЗАЦИЈА

СПОГОДБА ЗА СУБВЕНЦИИ ВО РИБАРСТВОТО

Членки на Светската трговска организација;

Имајќи ја предвид Одлуката на Министерската конференција во документот WT/MIN(22)/33 – WT/L/1144 усвоена во согласност со став 1 на член X од Спогодбата од Маракеш за основање на Светската трговска организација („Спогодбата за СТО“);

Се одлучи како следното:

1. Анекс 1А кон Спогодбата за СТО, по влегување во сила на овој Протокол, во согласност со став 4 се заменува со прикачување кон Спогодбата за субвенции во рибарството, како што е наведено во Анексот на овој Протокол, кој треба да се смести после Спогодбата за субвенции и компензаторни мерки.
2. Отстапки нема да се прават во однос на кои било одредби на овој Протокол.
3. Овој Протокол е отворен за прифаќање од членките.
4. Овој Протокол ќе влезе во сила во согласност со став 3 на член X од Спогодбата за СТО.¹
5. Овој Протокол ќе се депонира кај генералниот директор на Светската трговска организација, кој веднаш ќе достави заверена копија до секоја членка и известување за секое прифаќање од истото во согласност со став 3.
6. Овој Протокол ќе биде регистриран во согласност со одредбите на член 102 од Повелбата на Обединетите нации.

Составен во Женева, на седумнаесеттиот ден во јуни во две илјади и дваесет и втора година, по еден примерок на англиски, француски и шпански јазик, при што секој текст е автентичен.

¹ За целите на пресметување за прифаќање според член X:3 од Спогодбата за СТО, инструментот за прифаќање од страна на Европската Унија и во однос на нејзините земји-членки ќе се смета како прифаќање од број на членки еднакво на бројот на земјите-членки на Европската Унија кои се членки на СТО.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 3 -

АНЕКС

СПОГОДБА ЗА СУБВЕНЦИИ ВО РИБАРСТВОТО

ЧЛЕН 1: ОПСЕГ

Оваа Спогодба се однесува на субвенции, во смисла на значението во член 1.1 од Спогодбата за субвенции и компензаторни мерки (Спогодба за СКМ) кои се специфични според значението во член 2 од оваа Спогодба, за риболов на морски див залов и активности поврзани со риболов на море.^{1, 2, 3}

ЧЛЕН 2: ДЕФИНИЦИИ

За целите на оваа Спогодба:

- (a) „риба“ значи сите видови на живи морски ресурси, без разлика дали се преработени или не;
- (b) „риболов“ значи пребарување, привлекување, лоцирање, улов, земање или собирање на риба или секоја активност за која може разумно да се очекува да резултира со привлекување, лоцирање, уловување, земање или собирање на риба;
- (c) „активности поврзани со риболов“ значи секоја операција за поддршка или подготовка за риболов, вклучително и спуштање, пакување, преработка, претовар или транспорт на риби кои претходно не биле спуштени на пристаниште, како и обезбедување на персонал, гориво, опрема и други средства за море;
- (d) „пловило“ значи секое пловило, брод од друг тип или чамец што се користи, опремен за користење или наменет да се користи за риболов или активности поврзани со риболов;
- (e) „оператор“ значи сопственик на пловило, или секое лице кои е задолжено за, или го управува или контролира пловилото.

¹ За поголема сигурност, аквакултура и риболов во внатрешност на земјата се исклучени од опсегот на оваа Спогодба.

² За поголема сигурност, плаќањата помеѓу влади според спогодбите за пристап во рибарството нема да се сметаат за субвенции според значението на оваа Спогодба.

³ За поголема сигурност, за целите на оваа Спогодба, субвенција ќе се смета на членката што ја доделува, без оглед на знамето или регистарот на секое вклучено пловило или националност на примачот.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 4 -

ЧЛЕН 3: СУБВЕНЦИИ КОИ ПРИДОНЕСУВААТ ЗА НЕЛЕГАЛЕН, НЕПРИЈАВЕН И НЕРЕГУЛИРАН РИБОЛОВ⁴

3.1 Ниедна членка нема да додели или одржува каква било субвенција за пловило или оператор⁵, ангажирани во нелегален, непријавен и нерегулиран риболов (IUU) или активности поврзани со риболов за поддршка на нелегален, непријавен и нерегулиран риболов.

3.2 За целите на член 3.1, пловило или оператор ќе се смета дека се занимава со нелегален, непријавен и нерегулиран риболов доколку афирмативно се потврди дека врши било што од следново^{6,7}:

- (a) активности во области под надлежност на крајбрежна членка; или
- (b) активности со пловни објекти што пловат под знаме на означена земја-членка; или
- (c) релевантна регионална организација за управување или аранжман со рибарство (RFMO/A), во согласност со нивните правила и постапки и релевантното меѓународно право, вклучувајќи одредби за навремено известување и релевантни информации, во области и за видови под нивна надлежност.

3.3 (a) Афирмативна потврда⁸ според член 3.2 се однесува на конечниот наод од членка и/или конечна листа од регионална организација за управување или аранжман со рибарство дека пловило или оператор е вклучен во нелегален, непријавен и нерегулиран риболов.

(b) За целите на член 3.2(a), забраната според член 3.1 се применува кога потврдата на крајбрежната членка се заснова на релевантни фактички информации и крајбрежната членка го обезбеди за земја-членка означена со знаме, и доколку е позната членката што субвенционира, со:

- (i) навремено известување, преку соодветни канали дека пловило или оператор е привремено задржан во очекување на натамошна истрага за ангажман во, или дека крајбрежната членка започнала истрага за нелегален, непријавен и нерегулиран риболов, повикувајќи се на кои било релевантни фактички информации, важечки закони, прописи, административни постапки или други релевантни мерки;
- (ii) можност за размена на релевантни информации⁹ пред да се потврди, за да се овозможи таквите информации да се земат предвид при конечната одлука. Крајбрежната членка може да го одреди начинот и временскиот рок во кој треба да се спроведе таквата размена на информации; и
- (iii) известување за конечната одлука и за сите применети санкции, вклучувајќи го нивното времетраење, доколку е возможно.

Крајбрежната членка ќе го извести Комитетот за афирмативната потврда во согласност со член 9.1 (во оваа Спогодба именувано како „Комитетот“).

⁴ „Нелегален, непријавен и нерегулиран риболов (IUU)“ се однесува на активности наведени во став 3 од Меѓународниот акциски план за спречување, попречување и елиминирање на нелегален, непријавен и нерегулиран риболов усвоен од Организацијата за храна и земјоделство на ОН (ФАО) во 2001 година.

⁵ За целите на член 3, терминот „оператор“ го означува операторот во смисла на значението во член 2(e) во време на прекршување на риболовот. За поголема сигурност, забраната за доделување или одржување субвенции на оператори кои се ангажирани во нелегален, непријавен и нерегулиран риболов се однесува на субвенции обезбедени за риболов и активности поврзани со риболов на море.

⁶ Ништо во овој член ќе се толкува да ги обврзува членките да иницираат истраги за нелегален, непријавен и нерегулиран риболов или потврдат нелегален, непријавен и нерегулиран риболов.

⁷ Ништо во овој член ќе се толкува да влијае на компетентноста на наведените субјекти според релевантни меѓународни инструменти или доделување нови права на наведените субјекти при потврдување за вршење на нелегален, непријавен и нерегулиран риболов.

⁸ Ништо во овој член ќе се толкува за одлагање или да влијае на валидноста или извршување на потврдата за нелегален, непријавен и нерегулиран риболов.

⁹ На пример, ова може да вклучи можност за дијалог или писмена размена на информации доколку тоа го побара земјата означена со знаме или членката што субвенционира.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 5 -

3.4 Членката што субвенционира ќе ги земе предвид природата, тежината и повторувањето на нелегален, непријавен и нерегулиран риболов, што се врши со пловило или оператор кога е одредено времетраењето на примена на забраната во член 3.1. Забраната во член 3.1 ќе се применува додека трае санкцијата¹⁰ како резултат на потврдата која е активирана за забраната да остане во сила, или додека пловилото или операторот е на листата на регионална организација за управување или аранжман со рибарство, во зависност што е подолго.

3.5 Членката што субвенционира ќе извести за мерките што ги презема според член 3.1 до Комитетот во согласност со член 8.3.

3.6 Кога земја-членка со пристаништа ќе ја извести членката што субвенционира дека има јасна основа да верува дека пловило во едно од нејзините пристаништа се занимава со нелегален, непријавен и нерегулиран риболов, членката што субвенционира соодветно ќе ги земе предвид добиените информации и ќе преземе такви дејствија во однос на нејзините субвенции за кои смета дека се соодветни.

3.7 Секоја членка ќе донесе закони, прописи и/или административни постапки за да обезбеди дека субвенциите наведени во член 3.1, вклучувајќи ги и таквите субвенции што постојат при влегување во сила на оваа Спогодба, не се доделуваат или одржуваат.

3.8 За период од 2 години од датумот на влегување во сила на оваа Спогодба, субвенциите што се доделуваат или одржуваат од земјите-членки во развој, вклучувајќи ги најмалку развиените земји-членки, дотогаш и во рамки на ексклузивната економска зона (ЕЕЗ) ќе бидат исклучени од дејствија врз основа на членовите 3.1 и 10 од оваа Спогодба.

ЧЛЕН 4: СУБВЕНЦИИ ВО ОДНОС НА ЗАЛИХИ ОД ПРЕКУМЕРЕН РИБОЛОВ

4.1 Ниедна членка нема да доделува или одржува субвенции за риболов или активности поврзани со залихи од прекумерен риболов.

4.2 За целите на овој член, залиха на риби е прекумерен лов доколку се препознае како прекумерен риболов од страна на крајбрежната членка во чија јурисдикција се врши риболовот или од релевантна регионална организација за управување или аранжман со рибарство во областите и за видовите под нејзина надлежност, врз основа на најдобрите научни докази што се достапни.

4.3 Независно на членот 4.1, членка може да доделува или одржува субвенции наведени во член 4.1 доколку таквите субвенции или други мерки се применуваат за обнова на залихите на биолошки одржливо ниво.¹¹

4.4 За период од 2 години од датумот на влегување во сила на оваа Спогодба, субвенциите што се доделуваат или одржуваат од земјите-членки во развој, вклучувајќи ги најмалку развиените земји-членки, дотогаш и во рамки на ексклузивната економска зона (ЕЕЗ) ќе бидат исклучени од дејствија врз основа на член 4.1 и член 10 од оваа Спогодба.

¹⁰ Прекинувањето на санкции е предвидено со законите или постапките на органот кој ја донел потврдата наведено во член 3.2.

¹¹ За целите на овој став, биолошки одржливо ниво е нивото одредено од крајбрежна членка која има јурисдикција над областа каде се одвива риболовот или активноста поврзана со риболов, користејќи референтни точки како што се максимален одржлив принос (MSY) или други референтни точки, пропорционални со податоците достапни за риболовот; или од релевантна регионална организација за управување или аранжман со рибарство во областа и за вилони под нејзина надлежност.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 6 -

ЧЛЕН 5: ДРУГИ СУБВЕНЦИИ

- 5.1 Ниедна членка нема да доделува или одржува субвенции за риболов или активности поврзани со риболов надвор од јурисдикцијата на крајбрежна членка или крајбрежна земја која не е членка и надвор од надлежностите на релевантна регионална организација за управување или аранжман со рибарство.
- 5.2 Членка особно ќе внимава и ќе практикува да се воздржува кога доделува субвенции на пловила што не пловат под знамето на таа членка.
- 5.3 Членка особно ќе внимава и ќе практикува да се воздржува кога доделува субвенции за риболов или активности поврзани со риболов во однос на залихите чиј статус е непознат.

ЧЛЕН 6: ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА НАЈМАЛКУ РАЗВИЕНИТЕ ЗЕМЈИ ЧЛЕНКИ

Членка ќе практикува да се воздржува од покренување на прашања кои се однесуваат на најмалку развиена земја-членка и решенијата кои се истражени ќе ја земат предвид специфичната ситуација на најмалку развиена земја-членка, доколку постои.

ЧЛЕН 7: ТЕХНИЧКА ПОМОШ И ГРАДЕЊЕ КАПАЦИТЕТИТЕ

Насочена техничка помош и помош за градење капацитети за земјите-членки во развој, вклучувајќи ги најмалку развиените земји-членки, ќе се обезбеди со цел примена на дисциплините од оваа Спогодба. За поддршка на оваа помош, во СТО ќе се воспостави механизам за доброволно финансирање во соработка со релевантни меѓународни организации како што се Организацијата за храна и земјоделство на Обединетите нации и Меѓународниот фонд за развој на земјоделството. Придонесите од членките на СТО во механизмот ќе бидат исклучиво на доброволна основа и нема да се користат за редовни буџетски ресурси.

ЧЛЕН 8: ИЗВЕСТУВАЊЕ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ

8.1 Без да е во спротивност со член 25 од Спогодбата за субвенции и компензаторни мерки и со цел да се зајакнат и подобрат известувањата за субвенции во рибарството и да се овозможи поефективен надзор на спроведувањето на обврските за субвенции во рибарството, секоја членка ќе:

- (a) ги обезбеди следните информации како дел од своето редовно известување за субвенциите во рибарството според член 25 од Спогодбата за субвенции и компензаторни мерки^{12,13}: вид или начин на риболовна активност за која е обезбедена субвенцијата;
- (b) ги обезбеди следните информации колку што е тоа возможно, како дел од своето редовно известување за субвенции во рибарството според член 25 од Спогодбата за субвенции и компензаторни мерки^{12,13}:

¹² За целите на член 8.1, членките ги обезбедуваат овие информации како дополние на сите информации што се бараат според член 25 од Спогодбата за субвенции и компензаторни мерки и како што е наведено во секој прашалник што го користи Комитетот за субвенции и компензаторни мерки, на пример G/SCM/6/Rev.1.

¹³ За најмалку развиените земји-членки и земјите-членки во развој со годишен удел во глобалниот обем на морски риболов што не надминува 0,8 проценти според најновите објавени податоци на Организацијата за храна и земјоделство, објавени од Секретаријатот на СТО, известувањето на дополнителните информации во овој потстав може да се дава на секои четири години

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 6 -

- (i) статусот на рибни залихи во рибарството за кој е обезбедена субвенцијата (на пр. прекумерен риболов, максимално одржлив риболов или недоволен риболов) и референтните точки што се користат, и доколу тие залихи се споделуваат¹⁴ со која било друга членка или се управувани од релевантна регионална организација за управување или аранжман со рибарство;
- (ii) донесени мерки за зачувување и управување со соодветната залиха на риби;
- (iii) капацитет на флота во рибарството за кои е обезбедена субвенцијата;
- (iv) назив и идентификациски број на рибарското пловило или пловила кои се корисници на субвенцијата; и
- (v) податоци за улов по видови или група на видови во рибарството за кои се обезбедува субвенцијата.¹⁵

8.2 Секоја членка писмено ќе го извести Комитетот на годишно ниво за листата на пловила и оператори за кои постои афирмативна потврда дека се занимаваат со нелегален, непријавен и нерегулиран риболов.

8.3 Секоја членка, во рок од една година од датумот на влегување во сила на оваа Спогодба, ќе го информира Комитетот за мерките што постојат или се преземени за да се обезбеди спроведување и управување на оваа Спогодба, вклучувајќи ги чекорите преземени за спроведување на забраните наведени во членовите 3, 4 и 5. Секоја членка, исто така, веднаш ќе го информира Комитетот следствено за какви било промени на таквите мерки и за нови мерки кои се преземаат за спроведување на забраните наведени во член 3.

8.4 Секоја членка, во рок од една година од датумот на влегување во сила на оваа Спогодба, ќе достави до Комитетот опис на нивниот риболовен режим со упатување на нивните закони, прописи и административни постапки релевантни за оваа Спогодба и веднаш ќе го информира Комитетот следствено за сите модификации. Членка може да ја исполни оваа обврска со доставување до Комитетот на ажурирана електронска врска на членката или друга соодветна официјална веб-страница на која се достапни овие информации.

8.5 Членка може да побара дополнителни информации од членка која доставува известувања и информации дадени според овој член. Членката која известува ќе одговори на тоа барање во писмена форма и на сеопфатен начин што е можно побрзо. Доколку членка смета дека известување или информација според овој член не е доставено, членката може прашањето да го покрене за внимание на таква друга членка или на Комитетот.

¹⁴ Терминот „споделени залихи“ се однесува на залихи што се настанати во рамки на ексклузивната економска зона на две или повеќе крајбрежни членки, или двете во рамки на ексклузивната економска зона и во област надвор и во нивно соседство.

¹⁵ За риболов на повеќе видови, членката наместо тоа може да обезбеди други релевантни и достапни податоци за уловот.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 7 -

8.6 Членките ќе го известат Комитетот во писмена форма по влегувањето во сила на оваа Спогодба, за секоја релевантна регионална организација за управување или аранжман со рибарство на која тие се Страни. Ова известување ќе се состои најмалку од текстот на правниот инструмент за воспоставена релевантна регионална организација за управување или аранжман со рибарство, областа и видовите под нивна надлежност, информации за статусот на управување со залихи на риби, описот на нивните мерки за зачувување и управување, правилата и постапките за утврдување на нелегален, непријавен и нерегулиран риболов, и ажурирани листи на пловила и/или оператори за кои е потврдено дека биле ангажирани во нелегален, непријавен и нерегулиран риболов. Ова известување може да се презентира псединечно или од група членки¹⁶. Сите промени во оваа информација веднаш ќе се известат во Комитетот. Секретаријатот на Комитетот ќе располага со листа на релевантни регионални организации за управување или аранжман со рибарство, доставени според овој член.

8.7 Членките препознаваат дека известувањето за мерка не предвидува (а) нивен правен статус според ГАТТ 1994 година, Спогодбата за субвенции и компензаторни мерки или оваа Спогодба; (б) ефектите од мерката според Спогодбата за субвенции и компензаторни мерки; или (с) природата на самата мерка.

8.8 Одребите од овој член не претставуваат доверливи информации.

ЧЛЕН 9: ИНСТИТУЦИОНАЛНИ АРАНЖМАНИ

9.1 Со ова се формира Комитет за субвенции во рибарството составен од претставници од секоја од членките. Комитетот избира свој претседавач и ќе се состанува најмалку двапати годишно и на барање на која било членка како што е поинаку предвидено со релевантните одредби од оваа Спогодба. Комитетот ќе ги извршува обврските што му се доделени според оваа Спогодба или од членките и ќе овозможи на членките да се консултираат за кое било прашање во врска со функционирањето на оваа Спогодба или за унапредувањето на своите цели. Секретаријатот на СТО ќе дејствува како секретаријат на Комитетот.

9.2 Комитетот ќе ги испитува сите информации дадени во согласност со членовите 3 и 8 и овој член најмалку на секои две години.

9.3 Комитетот годишно ќе го преиспитува спроведувањето и функционирањето на оваа Спогодба, имајќи ги предвид своите цели. Комитетот ќе го известува годишно Советот за трговија со стоки за развојот во текот на периодот опфатен со таквите преиспитувања.

¹⁶ Оваа обврска може да се исполни со обезбедување на ажурирана електронска врска на членката/членките што известуваат или друга соодветна официјална веб-страница на која се достапни овие информации.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 8 -

9.4 Најдоцна пет години по датумот на влегување во сила на оваа Спогодба и на секои три години потоа, Комитетот ќе го преиспита функционирањето на оваа Спогодба со цел да ги идентификува сите потребни модификации за да се подобри функционирањето на оваа Спогодба, имајќи ги предвид наведените цели. Онаму каде што е соодветно, Комитетот може до Советот за трговија со стоки да поднесе предлози за измена на текстот на оваа Спогодба според, *inter alia*, од стекнатото искуство на примена.

9.5 Комитетот ќе одржува блиски контакти со Организацијата за храна и земјоделство и со други релевантни меѓународни организации од областа на управување со рибарство, вклучувајќи релевантни регионални организации за управување или аранжман со рибарство.

ЧЛЕН 10: РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИ

10.1 Одредбите од членовите XXII и XXIII од ГАТТ 1994 година, како што се објаснети и применети во документот Разбирање за решавање спорови ќе се применуваат за консултации и решавање на спорови според оваа Спогодба, освен ако поинаку не е конкретно предвидено.¹⁷

10.2 Без да е во спротивност со став 1, одредбите од член 4 од Спогодбата за субвенции и компензаторни мерки¹⁸ ќе се применуваат за консултации и решавање на спорови според членовите 3, 4 и 5 на оваа Спогодба.

ЧЛЕН 11: ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

11.1 Освен како што е наведено во членовите 3 и 4, ништо во оваа Спогодба ќе спречи членка да доделува субвенција за помош при катастрофи¹⁹, под услов субвенцијата да биде:

- (a) ограничена за поддршка на одредена катастрофа;
- (b) ограничена за географска област што е зафатена;
- (c) временски ограничена; и
- (d) во случај на обновена субвенција, ограничена за обновување на погодениот риболов и/или погодената флота на ниво пред да настане катастрофата.

11.2 (a) Оваа спогодба, вклучувајќи ги сите наоди, препораки и награди во врска со оваа Спогодба, нема да има правни импликации за поплаки на територии или разграничување на поморски граници.

- (b) Панел формиран во согласност со член 10 од оваа Спогодба нема да подготвува наоди од аспект на какви било поплаки кои може да се бараат како основа за наоди на кое било тврдење за поплаки на територии или разграничување на поморски граници²⁰

11.3 Ништо во оваа Спогодба нема да се толкува или применува на начин што ќе влијае на јурисдикцијата, правата и обврските на членките, кои произлегуваат од меѓународното право, вклучувајќи го и правото на морето.²¹

11.4 Освен ако не е поинаку предвидено, ништо во оваа Спогодба нема да упатува дека членка е обврзана на мерки или одлуки, или препознава, која било регионална организација за управување или аранжман со рибарство што не е страна или соработува со земја што не е страна.

¹⁷ Потставовите 1(б) и 1(в) од член XXIII од ГАТТ 1994 година и член 26 од документот Разбирање за решавање спорови не се применуваат за решавање на спорови според оваа Спогодба.

¹⁸ За целите на овој член, терминот „забранета субвенција“ во член 4 од Спогодбата за субвенции и компензаторни мерки се однесува на субвенции кои се предмет на забрана во член 3, член 4 или член 5 од оваа Спогодба.

¹⁹ За поголема сигурност, оваа одредба не се применува на економски или финансиски кризи.

²⁰ Ова ограничување ќе важи и за арбитер основан во согласност со член 25 од документот Разбирање за решавање спорови.

²¹ Вклучувајќи ги правилата и постапките на регионални организации за управување или аранжман со рибарство.

WT/MIN(22)/33 • WT/L/1144

- 9 -

11.5 Оваа Спогодба не менува или поништува какви било права и обврски како што е предвидено во Спогодбата за субвенции и компензаторни мерки.

**ЧЛЕН 12: РАСКИНУВАЊЕ НА СПОГОДБАТА АКО НЕ СЕ УСВОЈАТ СЕОПФАТНИ
ДИСЦИПЛИНИ**

Доколку сеопфатни дисциплини не се усвојат во рок од четири години од влегувањето во сила на оваа Спогодба и не се одлучи поинаку од Генералниот Совет, оваа Спогодба веднаш ќе се раскине.

Член 3

Министерството за економија и труд и Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство се определуваат како надлежни органи за државната управа, што ќе се грижат за извршување на Протоколот од членот 1 од овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.